

UBBMed

Actul de înființare în 1776 a facultății
de medicină în Universitatea Claudiopolitană

UBB School of Health

S Maria Theresia divina favente clementia romanorum imperatrix vidua regina Hungariae, Bohemiae, archidux Austriae Dux Lotharingiae et Barri, magna dux Hetruriae, dux Burgundiae, Styriae, Carinthiae et Carnioliae magna princeps Transylvaniae, comes Flandriae, Tyrolis, Garitiae et Siculorum,

5781

Illustres, reverendae, spectabiles, magnifici, generosi, egregii, audentes item ac circumspecti, fideles nostri, sincere nobis dilecti! Maternam nostram, qua in incrementum studiorum ferimur sollicitudinem erga magnum nostrum principatum ultro benigne confirmare volentes in Universitate Claudiopolitana successione saltem facultatem medicam introducere, atque ad scopum hunc assequendum subsequenti anno scholastico duos professores, et quidem unum pro chimia et botania, alium pro anatomia, dein anno 1778/9 pro physiologia, anno denique 1779/80 pro pathologia, cum annuo mille florenorum salarie e cassa nostra provinciales pendendo, nullo habito ad religionem aut universitatem in quem gradum obtinuerunt respectu e numero Transilvanorum si tales apti adinveniri poterint constituere atque concursum eatenus cum fine mensis maii anni 1777 pro duobus prioribus cathedris primo anno suffectoris, ordinare benigne decrevimus. Vestrum proinde regii nostri gubernii erit, benignam hanc nostram mentem medio circularium indilate spargendarum illis qui

Maria Tereza, prin îndurare divină împărăteasă văduvă a romanilor, regină a Ungariei, a Boemiei, arhiducesă a Austriei, ducesă a Lotharingiei și de Barri, mare ducesă a Etruriei, ducesă a Burgundiei, Styriei, Carintiei și a Crainei, mare principesă a Transilvaniei, contesă de Flandra, Tyrol, Gariția și a secuilor,

5781

Iluștrilor, venerabililor, respectabilor, magnificilor, de viță nobilă, aleșilor, îndrăzneților dar și prudenților credincioși ai noștri, iubiți de noi cu sinceritate! Pentru că dorim să întărim cu bunăvoință grija noastră maternă de care suntem purtați în vederea creșterii studiilor față de marele nostru principat <transilvan>, am decis cu bunăvoință introducerea cel puțin în ordine succesivă în universitatea claudiopolitană a unei facultăți de medicină, iar în vederea urmării acestui scop, în anul școlar următor, să fie desemnați doi profesori, și anume unul pentru chimie și botanică, altul pentru anatomie, iar din anul 1778/9 unul pentru fiziologie, precum și din anul 1779/80 altul pentru patologie, cu un salariu anual de o mie de florini care să depindă de casieria noastră provincială, fără a ține cont deloc de confesiune sau de universitatea în care își obținuseră gradul, din numărul transilvănenilor, dacă s-ar putea să fie găsiți vreunii apti, iar concursul pentru primele două catedre de mai

ad duas has cathedras chimiam nempe cum botania et anatomiam seorsumve tradendam concurrere vellent notam reddere cum adnexo quod subiecta termino superius praefixo semet in archiducali civitate nostra Vienna sistere atque tentamini non quidem circa ipsam scientiam medicam verum super eo num collegiorum etiam ex tempore superproposita sibi e studio quod tradere quivis intenderet per Facultatem huiatem Medicam materia celebrandorum pares futuri sint sese subiicere debeant. Quibus in reliquo gratia nostra caesarei regia ac principali benigne propensa manemus. Datum in civitate nostra Vienna Austriae, die septima mensis novembris anno Domini millesimo septingessimam septuagesimo sexto, regnorum vero nostrorum trigesimo septimo. Ad mandatum sacrae caesaree regiae maiestatis proprium (SS. indescifr.)

înainte care urmează să fie înzestrate să aibă loc până la finele lunii mai a anului 1777. Vă va reveni, prin urmare, vouă, guvernului nostru regal, să faceți cunoscută această binevoitoare intenție a noastră prin intermediul unor circulare care să fie difuzate în mod neîntârziat celor care ar dori să concureze pentru cele două catedre care le vor fi încredințate, și anume chimia cu botanica și, separat, anatomia, împreună cu adăugirea că ei trebuie să se afle în cetatea noastră arhiducală Viena în termenul prevăzut mai înainte și să se supună unui examen nu doar în privința științei înseși a medicinei, ci și întrebării dacă cele care le-au fost propuse lor din vremea colegiilor în urma studiului pe care fiecare dintre ei ar vrea să îl dea mai departe în facultatea de medicină existentă acolo vor fi adecvate materiei celor ce urmează să fie onorate. În privința acestora, rămânem în rest în harul nostru cezaro-crăiesc și înclinați principial cu bună intenție. Dată în cetatea noastră, Viena Austriei, în ziua a șaptea a lunii noiembrie a anului Domnului o mie șapte sute șapte zeci și șase, precum și al treizeci și șaptelea an al domniei noastre. În sarcina proprie a maiestății sale cezaro-crăiești (SS indescifr.)

- Sursa: Szögi, L. și Varga, I. (2011). A Szegedi tudományegyetem es elodel tortenete. Szeged.

(preluat în latină din imaginea inclusă în Szögi și Varga, 2011, cu traducerea lui Alexander Baumgarten pentru volumul de față)

- Notă: Deja din 26 ianuarie 1775, împărăteasa Maria Tereza a emis decretul prin care l-a numit pe Josef Laffer profesor de chirurgie și obstetrică la Universitatea din Cluj.